

ISSN(PRINT) 2959-5649

ISSN(ONLINE) 2959-5657

Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті

Казахский национальный педагогический университет имени Абая

Abai Kazakh National Pedagogical University

# ХАБАРШЫ ВЕСТНИК

«Филология ғылымдары» сериясы

Серия «Филологические науки»

Series "Philological Sciences"

№ 2 (92), 2025

Алматы

**ISSN(PRINT) 2959-5649**  
**ISSN(ONLINE) 2959-5657**

**Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті**

**Казахский национальный педагогический университет имени Абая**

**Abai Kazakh National Pedagogical University**

# **ХАБАРШЫ**

# **ВЕСТНИК**

**«Филология ғылымдары» сериясы**  
**Серия «Филологические науки»**  
**Series "Philological Sciences"**  
**№ 2 (92), 2025**

**Алматы**

Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті

**ХАБАРШЫ**  
«Филология ғылымдары» сериясы  
№2(92), 2025 ж.

Шығару жиілігі – жылына 4 нөмір.  
2000 ж. бастап шығады.

**Бас редактор:**  
филол.г.д., проф. Абишева С.Д.

**Бас редактордың орынбасары:**  
филол. г. д., проф. Есенова К.У.

**Ғылыми редактор:**  
PhD, қауымд. проф. м.а. Сабирова Д.А.

**Редакциялық алқа:**  
филол. г. к., қауымд. проф. Жиренов С.А.  
филол. г. к., қауымд. проф. Сатемирова Д.А.  
филол.г.д., проф., Әл-Фараби ат. ҚазҰУ  
Джолдасбекова Б.У.

пед.г.д., проф., әл-Фараби ат. ҚазҰУ  
Салханова Ж.Х.

филол.г.д., проф., ҚазҰҚызПУ

Кнынова Ж.К.

PhD, қауымд. проф. м.а. Т.Жүргенов ат.

Қазақ ұлттық өнер академиясы

Жалалова А.М.

филол.г.д., доцент, Таулы Алтай мемлекеттік университеті

Алексеев П.В. (Ресей)

филол. г.д., проф., Ресей халықтар достығы университеті

Бахтикереева У.М. (Ресей)

филол.г.д., проф., Варминь-Мазур университеті Киклевич А.К. (Польша)

PhD, проф., Джордж Вашингтон университеті Роллберг П. (АҚШ)

PhD, проф., Орталық Ланкашир университеті Табачникова О.М.

(Ұлыбритания)

**Жауапты хатшы:**

PhD, қауымд. проф. м.а. Серикова С.К.

**Техникалық хатшы:**

филол.г.к., қауымд. проф. Османова З.Ж.

© Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті, 2025

Қазақстан Республикасының Мәдениет және ақпарат министрлігінде 2009 жылы мамырдың 8-де тіркелген №10109-Ж

Басуға 30.06.2025 қол қойылды.  
Пішімі 60x84 1/8. Көлемі 19 е.б.т.  
Тапсырыс 352.

050010, Алматы қаласы,  
Достық даңғылы, 13.  
Абай атындағы ҚазҰПУ

Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университетінің «Ұлағат» баспасы

**МАЗМҰНЫ**  
**СОДЕРЖАНИЕ**  
**CONTENT**

**ТІЛ БІЛІМІ**  
**ЛИНГВИСТИКА**  
**LINGUISTICS**

**Алиева Б.З.** Переходность, вариативность и концептуальные признаки аффиксальных морфем..... 5  
**Алиева Б.З.** Аффиксиалдық морфемалардың өтпелілігі, өзгергіштігі және концептуалды ерекшеліктері  
**Aliyeva B.Z.** Transitionality, variability and conceptual features of affixial morphemes

**Saurbayev R.Zh., Yerekhanova F.T.** Gender-related challenges in the modern English language..... 13  
**Саурбаев Р.Ж., Ереханова Ф.Т.** Қазіргі ағылшын тіліндегі гендерге байланысты қиындықтар  
**Саурбаев Р.Ж., Ереханова Ф.Т.** Гендерные проблемы в современном английском языке

**Сладкевич Ж.Р., Жумагулова Б.С., Мусабекова А.А.** Лексико-семантические и прагматические характеристики гастических единиц..... 21  
**Сладкевич Ж.Р., Жұмағұлова Б.С., Мұсабекова А.А.** Гастикалық бірліктердің лексикалық-семантикалық және прагматикалық сипаттамалары  
**Sladkevich Zh.R., Zhumagulova B.S., Mussabekova A.A.** Lexico-semantic and pragmatic characteristics of gastic units

**ӘДЕБИЕТТАНУ**  
**ЛИТЕРАТУРОВЕДЕНИЕ**  
**LITERARY STUDIES**

**Демьянова Ю.А., Абишева В.Т.** Феномен устного рассказа Ираклия Андроникова..... 34  
**Демьянова Ю.А., Әбішева В.Т.** Ираклий Андрониковтің ауызша баяндау феномені  
**Demyanova Yu.A., Abisheva V.T.** The phenomenon of Irakli Andronikov's oral narrative

**Ибраева Ж.Б., Ломова Е.А., Касымжанова М.Е.** Концепт дуальности в эстетике и поэтике европейского и русского романтизма..... 44  
**Ибраева Ж.Б., Ломова Е.А., Қасымжанова М.Е.** Еуропалық және орыс романтизмінің эстетикасы мен поэтикасындағы дуализм тұжырымдамасы  
**Ibrayeva Zh.B., Lomova E.A., Kassymzhanova M.E.** The concept of duality in the aesthetics and poetics of European and Russian romanticism

**Сәменқызы Ұ., Баешова Б.Ш.** Әдебиеттану ғылымындағы тұлға концепциясы..... 53  
**Саменқызы Ұ., Баешова Б.Ш.** Концепция личности в литературоведении  
**Samenkyzy U., Bayeshova B.Sh.** The concept of personality in literary criticism

Казахский национальный педагогический университет имени Абая

ВЕСТНИК

Серия «Филологические науки»  
№2(92), 2025 г.

Периодичность – 4 номера в год.  
Выходит с 2000 года.

Главный редактор

д.филол.н., проф. Абишева С.Д.

Зам. гл. редактора

д.филол.н., проф. Есенова К.У.

Научный редактор

PhD, и.о.ассоц.проф. Сабирова Д.А.

Редакционная коллегия:

к.филол.н., ассоц. проф. Жиренов С.А.

к.филол.н., ассоц. проф. Сатемирова Д.А.

д.филол.н., проф.,

КазНУ имени Аль-Фараби Джолдасбекова Б.У.

д.пед.н., проф., КазНУ имени Аль-Фараби

Салханова Ж.Х.

д.филол.н., проф., КазНацЖенПУ

Книнова Ж.К.

PhD, и.о.ассоц.проф. КазНАИ имени

Т.Жургенова Жалалова А.М.

д.фил.н., доцент, Горно-Алтайский

государственный университет

Алексеев П.В. (Россия)

д.филол.н., проф., РУДН

Бахтикереева У.М. (Россия)

д.филол.н., проф., Варминьско-Мазурский

университет Киклевич А.К. (Польша)

PhD, проф., Университет Джорджа

Вашингтона Роллберг П. (США)

PhD, проф., Университет Центрального

Ланкашира Табачникова О.М.

(Великобритания)

Ответственный секретарь:

PhD, и.о.ассоц.проф. Серикова С.К.

Технический секретарь:

к.филол.н., ассоц. проф. Османова З.Ж.

© Казахский национальный педагогический университет им. Абая, 2025

Зарегистрировано

в Министерстве культуры и информации РК  
8 мая 2009 г. №10109-Ж

Подписано в печать 30.06.2025.

Формат 60x84 1/8. Объем 19 уч.-изд.л.

Заказ 352.

050010, г. Алматы,

пр. Достык, 13. КазНПУ им. Абая

Издательство «Ұлағат»

Казахского национального

педагогического

университета имени Абая

ПЕДАГОГИКА МЕН ӘДІСТЕМЕ МӘСЕЛЕЛЕРІ  
ПРОБЛЕМЫ ПЕДАГОГИКИ И МЕТОДИКИ  
PROBLEMS OF PEDAGOGY AND METHODOLOGY

Баймаханова К.И., Сансызбаева С.К. Современные подходы к формированию профессиональной компетенции в процессе обучения русскому языку..... 65

Баймаханова К.И., Сансызбаева С.К. Орыс тілін оқыту процесіндегі кәсіби құзыреттілікті қалыптастырудың заманауи тәсілдері

Vaimakhanova K.I., Sansyzbayeva S.K. Modern approaches to the formation of professional competence in the process of teaching the Russian language

Бедел М., Бадалова Л.М. Развитие речевых компетенций у детей-билингвов 5-12 лет при освоении английского и русского языков как вторых: психолингвистический и методический подходы..... 78

Бедел М., Бадалова Л.М. Ағылшын және орыс тілдерін екінші: психолингвистикалық және әдістемелік тәсілдері ретінде меңгеру кезінде 5-12 жастағы қос тілді балаларда сөйлеу құзыреттілігін дамыту

Bedel M., Badalova L.M. Development of speech competencies in bilingual children aged 5-12 years while learning English and Russian as second languages: a psycholinguistic and methodological approaches

Глушковски М., Мусатаева М.Ш., Какимова А.М. Социокультурная идентичность как лингводидактическая проблема..... 85

Глушковски М., Мұсатаева М.Ш., Кәкімова Ә.М. Әлеуметтік-мәдени сәйкестілік лингводидактикалық проблема ретінде

Glushkovski M., Mussatayeva M.Sh., Kakimova A.M. Socio-cultural identity as a linguodidactic problem

Красильникова С.В., Апакина Л.В. Знаково-символические методы обучения русскому языку как иностранному в рамках семиотики..... 93

Красильникова С.В., Апакина Л.В. Семиотика шеңберінде орыс тілін шет тілі ретінде оқытудың таңбалық-символдық әдістері

Krasilnikova S.V., Apakina L.V. Significant-symbolic methods of teaching Russian as a foreign language in the framework of semiotics

Кудырбекова А.С., Рахметова Р.С., Нуралинова Г.М. Developing writing skills in Kazakh language teaching: insights from action research practices..... 103

Қыдырбекова А.С., Рахметова Р.С., Нұралинова Г.М. Қазақ тілін оқытуда жазу дағдыларын дамыту: әрекеттік зерттеу тәжірибесінен тұжырымдар

Кыдырбекова А.С., Рахметова Р.С., Нуралинова Г.М. Развитие навыков письма при обучении казахскому языку: выводы из практики активного исследования

Abai Kazakh National  
Pedagogical University

BULLETIN  
Series "Philological Sciences"  
No. 2(92), 2025.

Periodicity - 4 issues per year.  
Published since 2000.

**Editor-in-chief**

Doctor of Philological Sciences, Professor  
Abisheva S.

**Deputy Editor-in-chief**

Doctor of Philological Sciences, Professor  
Essenova K.

**Scientific Editor**

PhD, Associate Professor Sabirova D.

**Editorial board**

Candidate of Philological Sciences,  
Associate Prof. Zhirenov S.

Candidate of Philological Sciences,  
Associate Prof. Satemirova D.

Doctor of Philological Sciences, Prof.,  
Al-Farabi Kazakh National University

**Dzholdasbekova B.**

Doctor of Pedagogical Sciences, Prof.,  
Al-Farabi Kazakh National University

**Salkhanova Zh.**

Doctor of Philological Sciences, Prof.,  
Kazakh National Women's Teacher Training  
University Kiyнова Zh.

PhD, Associate Prof., T. Zhurgenov Kazakh  
National Academy of Arts Zhalalova A.

Doctor of Philological Sciences, Prof., RUDN  
Bakhtikireeva U. (Russia)

Doctor of Philological Sciences, Associate Prof.,  
Gorno-Altaysk State University

**Alekseyev P. (Russia)**

Doctor of Philological Sciences,

Prof., University of Warmia and Mazury

**Kiklewicz A. (Poland)**

PhD, Prof., George Washington

University Rollberg P. (USA)

PhD, Prof., University of Central Lancashire

Tabachnikova O. (The United Kingdom)

**Executive Secretary**

PhD, Associate professor Serikova S.

**Technical Secretary**

Candidate of Philological Sciences,  
Associate professor Osmanova Z.

©Abai Kazakh National Pedagogical  
University, 2025




Registered in the Ministry of Culture and  
Information of the Republic of Kazakhstan  
8 May 2009 No10109-Zh/Ж

Signed in print 30.06.2025.  
Format 60x84 1/8. Volume 19  
teaching and publishing lists. Order 352.

050010, Almaty, Dostyk avenue 13,  
Abai KazNPU

Publishing House "Ulagat" of the Abai Kazakh  
National Pedagogical University

<b>Капышева Г.К., Қыдырбекова А.С., Нұралинова Г.М.</b> Қазақ тілінің жазу дағдыларын дамытудағы action research әдісінің ғылыми-әдістемелік негіздері.....	115
<b>Капышева Г.К., Қыдырбекова А.С., Нұралинова Г.М.</b> Научно-методические основы метода action research в развитии навыков письма в казахском языке	
<b>Капышева Г.К., Қыдырбекова А.С., Нұралинова Г.М.</b> Scientific and methodological foundations of the action research method in the development of writing skills in the Kazakh language	
<b>Larionova I.Yu., Fedossova S.A.</b> Organizing and conducting distance olympiads in Korean as a second foreign language for potential foreign language teachers.....	126
<b>Ларионова И.Ю., Федосова С.А.</b> Болашақ шет тілі мұғалімдерін кәсіби даярлау процесінде екінші шет тілі ретінде корей тілінен қашықтықтан олимпиадаларды ұйымдастыру және өткізу әдістемесі	
<b>Ларионова И.Ю., Федосова С.А.</b> Методика организации и проведения дистанционных олимпиад по корейскому языку как второму иностранному в процессе профессиональной подготовки будущих учителей иностранного языка	
<b>Tastemir M.A., Seidaliev G.O.</b> Improving reading strategies for English language learners using scaffolding: a pedagogical approach.....	137
<b>Тастемір М.А., Сейдалиева Г.О.</b> Скаффолдингті қолдана отырып, ағылшын тілін үйренушілерге арналған оқу стратегияларын жетілдіру: педагогикалық тәсіл	
<b>Тастемір М.А., Сейдалиева Г.О.</b> Совершенствование стратегий чтения для изучающих английский язык с использованием скаффолдинга: педагогический подход	
<b>Біздің авторлар.....</b>	145
<b>Наши авторы.....</b>	147
<b>Our authors.....</b>	159




Капышева Г.К.<sup>1</sup> , \* Қыдырбекова А.С.<sup>2</sup> , Нұралинова Г.М.<sup>3</sup>   
<sup>1,2,3</sup>Сәрсен Аманжолов атындағы Шығыс Қазақстан университеті  
Усть-Каменогорск, Казахстан  
e-mail: [gulnarkapysheva@mail.ru](mailto:gulnarkapysheva@mail.ru)  
\*e-mail: [aigerymsk@gmail.com](mailto:aigerymsk@gmail.com)  
e-mail: [galima\\_fifimo@mail.ru](mailto:galima_fifimo@mail.ru)

## ҚАЗАҚ ТІЛІНІҢ ЖАЗУ ДАҒДЫЛАРЫН ДАМЫТУДАҒЫ ACTION RESEARCH ӘДІСІНІҢ ҒЫЛЫМИ-ӘДІСТЕМЕЛІК НЕГІЗДЕРІ

### Аңдатпа

Мақалада Action Research әдісі арқылы оқушылардың қазақ тілінде жазу дағдыларын дамытудың ғылыми-әдістемелік негіздері қарастырылған. Action Research әдісін оқу процесінде қолдану оқушыларға жоспарлау, әрекет, бақылау және түсіну кезеңдерін қамту арқылы рефлексия, талдау және жетілдіру процесіне белсенді араласуға мүмкіндік береді. Бұл процесс оқудағы рефлексиялық ойлау мен оқушылардың өз-өзін дамытуға ықпал етеді. Action Research әдісі шет тілдерін меңгеру және оқыту процесінде жиі қолданылатынын ескерген жөн. Зерттеу жұмысының мақсаты - Action Research әдісін қазақ тілін оқыту кезінде қолдану арқылы, оқушылардың жазу дағдылары мен білім сапасын арттыру. Бұл әдіс академиялық сауаттылық пен сыни тұрғыдан ойлауды дамытуға ықпал ететін бірлескен оқу, кері байланыс және өзін-өзі түзету принциптеріне ерекше көңіл бөлінеді. Мақалада осы әдісті оқу тәжірибесіне енгізуге арналған педагогика және лингводидактика саласындағы заманауи зерттеулерге талдау жасалған. Ғылыми мақала болжамы жазу дағдыларын үйретуде Action Research әдісінің стратегияларын қолдану оқушылардың жазбаша құзыреттілігін дамытады. Зерттеу жұмысының нәтижелері оқыту әдістері мен бағдарламаларын әзірлейтін мектеп оқытушылары үшін пайдалы бола алады.

**Түйін сөздер:** практикалық зерттеу, жазу дағдылары, ғылыми-әдістемелік негіздері, академиялық жазу, педагогикалық стратегиялар

Капышева Г.К.<sup>1</sup> , \* Қыдырбекова А.С.<sup>2</sup> , Нұралинова Г.М.<sup>3</sup>   
<sup>1,2,3</sup>Восточно-Казахстанский университет имени Сарсена Аманжолова  
Усть-Каменогорск, Казахстан  
e-mail: [gulnarkapysheva@mail.ru](mailto:gulnarkapysheva@mail.ru)  
\*e-mail: [aigerymsk@gmail.com](mailto:aigerymsk@gmail.com)  
e-mail: [galima\\_fifimo@mail.ru](mailto:galima_fifimo@mail.ru)




## НАУЧНО-МЕТОДИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ МЕТОДА ACTION RESEARCH В РАЗВИТИИ НАВЫКОВ ПИСЬМА В КАЗАХСКОМ ЯЗЫКЕ

### Аннотация

В статье рассматриваются научно-методические основы формирования навыков письменной речи учащихся на казахском языке посредством метода исследования в действии. Использование метода практического исследования в процессе обучения позволяет учащимся активно участвовать в процессе размышления, анализа и совершенствования, охватывая этапы планирования, действия, наблюдения и понимания. Этот процесс способствует рефлексивному мышлению в обучении и саморазвитию учащихся. Стоит отметить, что метод исследования действием часто применяется в процессе изучения и преподавания иностранных языков. Целью научно-исследовательской работы

является совершенствование навыков письма студентов и повышение качества их знаний путем использования метода практического исследования в обучении казахскому языку. В этом методе особое внимание уделяется принципам совместного обучения, обратной связи и самокоррекции, которые способствуют развитию академической грамотности и критического мышления. В статье анализируются современные исследования в области педагогики и лингводидактики, направленные на внедрение данного метода в образовательную практику. Использование стратегий практического исследования при обучении навыкам написания научных статей развивает письменную компетентность студентов. Результаты исследовательской работы могут быть полезны учителям школ, разрабатывающим методики и программы обучения.

**Ключевые слова:** практическое исследование, навыки письма, научно-методические основы, академическое письмо, педагогические стратегии

Kapysheva G.K.<sup>1</sup> , \*Kydyrbekova A.S.<sup>2</sup> , Nuralinova G.M.<sup>3</sup>   
<sup>1,2,3</sup>Sarsen Amanzholov East Kazakhstan University  
Ust-Kamenogorsk, Kazakhstan  
e-mail: [gulnarkapysheva@mail.ru](mailto:gulnarkapysheva@mail.ru)  
\*e-mail: [aigerymsk@gmail.com](mailto:aigerymsk@gmail.com)  
e-mail: [galima\\_fifimo@mail.ru](mailto:galima_fifimo@mail.ru)

## SCIENTIFIC AND METHODOLOGICAL FOUNDATIONS OF THE ACTION RESEARCH METHOD IN THE DEVELOPMENT OF WRITING SKILLS IN THE KAZAKH LANGUAGE

### Abstract

The article discusses the scientific and methodological foundations of developing students' writing skills in the Kazakh language through the action research method. Using the action research method in the learning process allows students to actively participate in the process of reflection, analysis and improvement, covering the stages of planning, action, observation and understanding. This process promotes reflective thinking in learning and self-development of students. It is worth noting that the action research method is often used in the process of learning and teaching foreign languages. The purpose of the research work is to improve students' writing skills and improve the quality of their knowledge by using the action research method in teaching the Kazakh language. This method pays special attention to the principles of collaborative learning, feedback and self-correction, which contribute to the development of academic literacy and critical thinking. The article analyzes modern research in the field of pedagogy and linguodidactics aimed at introducing this method into educational practice. The use of action research strategies in teaching the skills of writing scientific articles develops students' writing competence. The results of the research work can be useful for school teachers developing teaching methods and programs.

**Keywords:** action research, writing skills, scientific and methodological foundations, academic writing, pedagogical strategies

**Кіріспе.** Студенттердің жазу дағдыларын дамыту жоғары оқу орындарының негізгі міндеттерінің бірі болып табылады, себебі сауатты академиялық жазылым сапалы білім және кәсіби қызмет үшін қажет. Дегенмен, қазіргі білім беру үдерісінде тәжірибеге бағытталған тәсілдердің аздығы, студенттердің мотивациясының төмендігі және мәтіндермен жұмыс жасау кезіндегі рефлексия деңгейінің сапасыздығына байланысты жазбаша күзиреттілікті қалыптастыруда айтарлықтай қиындықтар бар.

Білім беруді цифрландыру және жазбаша қарым-қатынасқа қойылатын талаптардың өзгеруі жағдайында тек техникалық жазу дағдыларын ғана емес, сонымен қатар сыни тұрғыдан ойлауды, дербестік пен өзін-өзі бағалау қабілетін дамытуға ықпал ететін тиімді

оқыту әдістерін табу қажеттілігі туындап отыр. Осы тұрғыда «Action Research» әдісін қолдану жазуға үйрету үдерісіне рефлексияны, аналитикалық жұмысты және педагогикалық экспериментті біріктіруге мүмкіндік беретін сапалы әдістің бірі болып көрінеді.

ЖОО студенттерінің қазақ тіліндегі жазу дағдыларын дамыту тек академиялық жазу ережелерін меңгеруді ғана емес, сонымен қатар өз қателігін түзету, құрылымдық талдау жасау, мәтіндерді сыни тұрғыдан түсіну қабілетін дамытуды талап етеді. Жазуға үйретудің дәстүрлі әдістері әрқашан студенттердің жеткілікті белсенділігін қамтамасыз ете бермейді және жазу дағдыларының мазмұндық көрінісі болып табылмайды. Бұл оқытудың тиімділігін арттыратын инновациялық педагогикалық стратегияларды іздеуді өзекті етеді.

Action Research әдісін қолдану студенттерге оқу үдерісінің белсенді қатысушысы болуға мүмкіндік береді, бұл жазылым дағдыларын оқыту процесін мазмұнды және нәтижелі етеді. Action Research әдісін оқу процесінде қолдану студенттерге жоспарлау, әрекет, бақылау және түсіну кезеңдерін қамту арқылы рефлексия, талдау және жетілдіру процесіне белсенді араласуға мүмкіндік береді. Бұл процесс оқудағы рефлексиялық ойлау мен студенттің өз-өзін дамытуға ықпал етеді.

Action Research әдісін таңдау оның практикалық бағыттылығымен және жазуды оқыту үдерісіне кіріктіру мүмкіндігімен түсіндіріледі. Бұл әдіс оқытушылар мен студенттерге оқыту кезіндегі проблемалық тұстарды бірлесіп анықтауға, оларды шешудің стратегияларын әзірлеуге және даму деңгейін қадағалауға мүмкіндік береді. Әдістің осы құндылығы оны педагогикалық эксперименттің тиімді құралына айналдыра алады.

Зерттеудің мақсаты: Action Research әдісі арқылы студенттердің жазу дағдыларын дамытудың ғылыми-әдістемелік тәсілдерін анықтау.

Зерттеу мақсаттарына қол жеткізу үшін келесі міндетер қойылды:

Академиялық жазуды оқытудың заманауи ғылыми тәсілдеріне талдау жүргізу;

Студенттердің жазу құзыреттілігін дамытудағы Action Research әдісінің мүмкіндіктерін зерттеу;

Ұсынылған әдістеменің тиімділігін бағалау және оны оқу тәжірибесіне енгізу перспективаларын анықтау.

Ғылыми мақала нәтижелері оқу процесінде студенттер мен оқытушылардың өзара әрекеттестігіне негізделген жаңа тәсілді ұсына отырып, академиялық жазылымды оқыту әдістемесін дамытуға ықпал етеді.

Зерттеу жұмысының практикалық маңыздылығы: оқу орындарында академиялық жазылым пәнін оқыту әдістемесін жетілдіру, студенттердің жазу құзыреттілігін дамытуға бағытталған оқу-әдістемелік құралдар мен бағдарламаларды әзірлеу құралы.

Зерттеу жұмысының ғылыми болжамы: Жазбаша жазуға үйретуде «Action Research» әдісін қолдану студенттердің жазу құзыреттілігін дамытуға, олардың өзін-өзі бағалауға, сыни талдауға және ойларын құрылымдық түрде жеткізуге қабілеттерін арттыруға ықпал етеді.

Әдебиетке шолу. Іс-әрекетті зерттеу (Action Research) әдісі – мұғалімдердің тәжірибесін жақсартуға, сынып ішіндегі негізгі мәселелерді шешуге және кәсіби дамуды жеңілдетуге мүмкіндік беретін білім берудегі сапалы, қазіргі таңда кеңінен қолданылып келе жатқан әдістеме. Мақаланың бұл бөлімде Action Research әдісі туралы зерттеулерге, оның білім беру саласындағы жарамдылығына, даму үдерісіне, артықшылықтарына және әртүрлі білім беру контексттерінде қолданылуына шолу жасалады. Action Research, яғни іс-әрекеттік зерттеу әсіресе білім беру үшін қолайлы, өйткені ол білім беру ортасының динамикалық және үнемі өзгертін сипатына бейімделген. Бұл – студенттердің оқуға деген ынтасын арттырудан бастап, мұғалімдердің кәсіби деңгейін көтеруге дейінгі кең ауқымды мәселелерге бейімделуге болатын икемді әдістеме [1; 2].

Іс-әрекеттік зерттеудің мықты тұсының бірі – бұл әдістің ынтымақтастық пен қатысуға бағытталғандығы. Ол зерттеу процесіне мұғалімдер мен студенттердің белсенді атсалысуын талап етеді. Бұл оны білім беруді жақсартуға демократиялық және инклюзивті көзқарасқа

айналдырады [3; 4]. Іс-әрекеттік зерттеу үдерісі бірнеше негізгі қадамдардан тұрады. Олар зерттеудің нақты контекстіне және мақсаттарына байланысты түрленуі мүмкін. Іс-әрекеттік зерттеу әдісінің негізгі кезеңдері:

*Тапсырманың негізгі мәселесін (проблематика) анықтау:* бұл мұғалімдердің өз тәжірибесін жақсарту үшін проблеманы немесе аумақты анықтайтын бастапқы кезең. Мәселе тапсырма мазмұнына байланысты, оқыту стратегияларына, студенттердің белсенділігіне немесе сыныпты басқаруға қатысты болуы мүмкін [5; 6]. *Жоспарлау және әрекет ету кезеңі:* Мәселе анықталғаннан кейін келесі қадам оны шешу жолдарын жоспарлау және жүзеге асыру әрекетін анықтау болып табылады. Бұл кезең оқушыларды нақты мақсат пен міндеттер қоюды, тапсырма мазмұнына сәйкес стратегияларды таңдауды және іске асыру жоспарын әзірлеуді қамтиды [7; 8].

*Деректерді жинау және бақылау кезеңі:* тапсырма мазмұнына сәйкес стратегиялар анықталған соң, зерттеуші (оқушы немесе студент) араласудың әсерін бағалау үшін деректерді жинау кезеңіне көшеді. Бұл кезең мүдделі тараптардан кері байланыс жинауды және нәтижелерді жинақтауды қамтиды [9; 10].

*Рефлексия және бағалау кезеңі:* Қорытынды кезең іс-әрекеттің нәтижелеріне рефлексия жасауды және оның тиімділігін бағалауды қамтиды. Бұл кезең тапсырма нәтижесін жетілдіру және кейінгі әрекеттерді зерттеу жұмыстарын жоспарлауды қамтиды [11; 12].

Іс-әрекеттік зерттеу әдісінің мұғалімдер, студенттер және жалпы білім беру мекемелері үшін көптеген артықшылықтары бар. Негізгі артықшылықтар:

*Оқыту әдістерін жетілдіру:* іс-әрекеттік зерттеу мұғалімдерге оқыту әдістерін жетілдіруге жүйелі көзқарас береді. Педагогтар өздерінің әдістері мен әрекеттерінің әсерін негізге ала отырып, оқушыларды қызықтыру және оқу нәтижелерін жақсарту үшін тиімдірек стратегияларды әзірлей алады [13].

*Кәсіби даму:* іс-әрекеттік зерттеу кәсіби дамудың мықты құралы болып табылады. Олар мұғалімдерге оқыту процесі үшін жауапкершілікті алуға, зерттеу дағдыларын дамытуға және соңғы білім беру үрдістері мен әдістерінен хабардар болуға мүмкіндік береді.

*Студенттердің/оқушылардың қатысуы және оқуы:* іс-әрекеттік зерттеу оқушылардың белсенділігін арттыруға және оқу нәтижелерін жақсартуға әсер етеді. Бұл әдісті қолдану арқылы оқушыларды зерттеу үдерісіне тарту және олардың нақты қажеттіліктерін қанағаттандыруға бағытталған инклюзивті орта құруға болады.

*Ынтымақтастық және серіктестік:* іс-әрекеттік зерттеу оқытушылар құрамы, студенттер және басқа да мүдделі тараптар арасындағы ынтымақтастыққа ықпал етеді. Бұл білім беру сапасын жақсартуға бағытталған ортақ жауапкершілікті қалыптастыруға көмектеседі.

Кесте 1. Білім берудегі іс-әрекеттік зерттеудің (Action Research) негізгі аспектілері

Аспект	Сипаттама	Зерттеушілер
Анықтама	Тапсырма аясында негізгі мәселені, әрекетті және фактіні анықтауды қамтитын циклдік процесс.	Lufungulo et al., 2021 Lesha, 2014
Білім берудегі сапасы	Ынтымақтастық пен теңдікке ықпал ететін динамикалық білім беру орталарына сәйкес келеді.	Thi & Hien, 2009 Fandiño, 2010
Әдістің орындалу қадамдары	Мәселені анықтау, жоспарлау, әрекет ету, мәліметтер жинау, рефлексия.	Hodgson et al., 2013 Atweh et al., 1998
Артықшылықтары	Оқыту тәжірибесін, кәсіби дамуын, студенттердің белсенділігін жақсартады.	Cierpiałowska, 2023 "Capacitating Teachers' Research Skills Through Collaborative Action Research Buddies", 2023
Орындалу күрделілігі	Уақыт шектеулері, тәжірибенің аздығы, күрделілік.	Saro & Taray, 2024 Pinninti, 2025

Білім берудегі іс-әрекеттік зерттеу - бұл мәселені, әрекетті және нәтижелерге байланысты фактілерді анықтауды қамтитын циклдік процесс. Бұл мұғалімдер мен білім беру ортасында белсенді оқыту кезінде өз тәжірибелерін зерттеуге, үздіксіз білім алуға және мүмкіндіктерді кеңейтуге ықпал етеді. Бұл әдіс теория мен тәжірибе арасындағы алшақтықты жояды, мұғалімдерге сыныптағы нақты міндеттерді тиімді шешуге мүмкіндік береді. Деректерді жинау - жүйелі және кешенді жұмыс түрі. Деректердің жинау кезінде бақылау, сұхбат, мақалалар секілді түрлі құралдарды қамтуы мүмкін. Бұл оны білім беру нәтижелерін жақсартуға динамикалық және бейімделгіш тәсіл етеді [14].

**Әдістер мен материалдар.** Бұл шолу мақалада 11-сынып оқушыларының қазақ тілінде сауатты жазу дағдыларын дамыту тұрғысында іс-әрекетті зерттеу әдісінің ғылыми-әдістемелік негіздері қарастырылған. Зерттеу әдістемесі осы әдісті оқу тәжірибесінде қолдануға байланысты бар теориялық және эмпирикалық жұмыстарды талдауды қамтиды.

Ғылыми мақалада әдебиеттерді талдау әдісі – іс-әрекетті зерттеу әдісі арқылы отандық және шетелдік зерттеулерді зерттеу, оны лингводидактикада қолдану және жазбаша сөйлеуді дамыту бағытын көрсетеді.

Салыстырмалы талдау әдісі жазу дағдыларын дамыту бойынша зерттеулерде қолданылатын әртүрлі әдістемелік тәсілдерді салыстыру үшін қолданылады.

Сыни талдау – іс-әрекетті зерттеу әдісінің тиімділігін оны қолдану бойынша әдебиеттерде келтірілген деректер негізінде бағалау мақсатында қолданылады.

Мақалада ғылыми зерттеу жұмыстарын, диссертацияларды, оқулықтарды талдауға және жазу дағдыларын дамытуға және іс-әрекетті зерттеу әдісін қолдануға арналған әдістемелік ұсыныстарға негізделген. Негізгі назар рецензияланатын журналдарда жарияланған және Scopus және Web of Science журналдарында индекстелген зерттеулерге аударылады.

Қолданыстағы зерттеулерге шолу іс-әрекетті зерттеу әдісінің ғылыми-әдістемелік негіздерін анықтауға, оның тиімділігін анықтауға және оны орта мектепте қазақ тілін оқыту тәжірибесінде қолдану бойынша ұсыныстар беруге көмектеседі. Алынған нәтижелер әдіскерлерге, мұғалімдерге және лингводидактика саласындағы зерттеушілерге пайдалы болуы мүмкін.

**Нәтижелер мен талқылау.** Action Research әдісі – тақырып аясында проблемаларды анықтауды, әрекет етуді және қабылданған әрекеттің нәтижелері туралы дәлелдерді жинақтау кезеңдерін қамтитын қалыптастырушы және циклдік процесс. Оны ең алдымен мұғалімдер мен мектеп әкімшілігі оқыту мен оқу жағдайын және кәсіби тәжірибені жақсарту мақсатында жүзеге асырады [14; 15].

Іс-әрекеттік зерттеу (Action Research) процесі көбінесе «спираль» немесе «шеңбердегі шеңбер» форматында сипатталады. Мұнда әрбір цикл жоспарлауды, әрекетті, бақылауды және рефлексияны қамтиды. Бұл қайталанатын сипат мұғалімдерге әр циклдің нәтижелеріне негізделген тәжірибелерін үздіксіз жетілдіруге мүмкіндік береді [16].

Action Research әдісін қазақ тілінің жазу дағдыларын дамытудағы әдісінің көрінісін біз 11 сынып оқушыларына арналған оқулық негізінде талдап, көрсетуге тырыстық.

Мысалы, «Мәтінді оқып, ғылыми стильге тән белгілерді түсіндіріңдер [17].

Көшпелі қазақтардың тұрмыс-салтын зерттеген беделді ғалымдардың бірі, орыс шығыстанушысы, профессор В.В. Григорьевтің ойынша, қазақтардың өміріне тереңірек үңілген сайын «керемет ерекшеліктері» жиі кездеседі.

Қырағы би-қазылардың әділ төрелігі кезеңінен кейін өмір сүрген бұрынғы және қазіргі ұрпақ қазақтардың парасат және саяси мәдениетінің нышанындай болған еңселі ата-бабасын мақтан тұтады.

Көшпелі қазақтар мен билер әділ сотындағы ең киелі түсінік «Ар» ұғымы. Халық оны өмір заңдылығы деп қабылдап, «Малым жанымның садағасы, жаным арымның садағасы» деген қағиданы ұстанған. Ана сүгімен берілетін бұл өсиетті былай да айтуға болады: «Мал сақтама, ар сақта». Бұл бұқаралық қағида би, хан және ақсақалдар сотының құқықтық

нормативінде де көрініс тапқан: «Жігіттің құны жүз жылқы, ары мың жылқы». «Ардың» алғашқы иесі би деп есептелген: «Ханда қырық кісінің ақылы бар, биде қырық кісінің ары, білімі бар».

С.Зиманов,  
«Қазақтың билер соты бірегей сот жүйесі»  
еңбегінен.

Осы тапсырманың Action Research әдісіне бейімделген нұсқасын ұсынамыз:

Тақырыбы: Көшпелі қазақтардың тұрмыс-салты мен «Ар» ұғымының тарихи-мәдени маңызы

Мақсаты: Оқушыларды зерттеушілік әрекетке тарту арқылы қазақ мәдениетінің ерекшеліктерін түсіндіру, олардың жазу дағдыларын дамыту, дереккөздермен жұмыс істеуге және рефлексия жасауға үйрету.

1-кезең: Проблеманы анықтау (диагностика)

Мұғалім оқушыларға В.В. Григорьевтің көшпелі қазақтар туралы көзқарасы мен «Ар» ұғымының маңызы туралы мәтінді ұсынады.

Сынып ішінде «Қазақ халқының қандай ерекше құндылықтары бар?» деген сұрақ аясында пікірталас ұйымдастырылады.

**Жеке жұмыс:**

Оқушылар «Ар» ұғымының қазіргі қоғамдағы көріністері туралы шағын эссе жазады.

2-кезең: Жоспарлау (дерек жинау және талдау)

Топтық зерттеу тапсырмасы:

Оқушылар үш топқа бөлініп, төмендегі бағыттар бойынша зерттеу жүргізеді:

1. Тарихи зерттеу: «Ар» ұғымының қазақ қоғамындағы құқықтық және моральдық рөлі (би соты, халық даналығы).

2. Салыстырмалы зерттеу: Көшпелі қазақтардың моральдық құндылықтары мен қазіргі заманғы әділеттік ұғымдарының айырмашылықтары.

3. Қоғамдық сауалнама: «Қазіргі жастар үшін ар-ұят маңызды ма?» деген сұрақ аясында пікірлер жинау (мектеп оқушылары, ата-аналар, мұғалімдер арасында шағын сауалнама жүргізу).

Дерек жинау:

Топ мүшелері тарихи материалдар, мақалалар, кітап үзінділері, сұхбаттар, әлеуметтік желілердегі пікірлер сияқты ақпарат көздерін зерттейді.

3-кезең: Әрекет ету (қорытындыны рәсімдеу және ұсыну)

Әр топ өз зерттеу нәтижелерін презентация немесе постер түрінде сыныпқа ұсынады.

Жеке шығарма:

Оқушылар «Ар – қазақ мәдениетінің айнасы» тақырыбында шағын эссе немесе мақаланы редакциялайды.

4-кезең: Бағалау және рефлексия

Өзіндік талдау:

Оқушылар өз жұмысын бағалау үшін «Не үйрендім?», «Зерттеу барысында қандай қиындықтар болды?», «Бұл тақырып маған қалай әсер етті?» деген сұрақтарға жауап береді.

Жұптық кері байланыс:

Оқушылар бір-бірінің эсселерін оқып, жетістіктері мен жақсартуға болатын тұстарын талқылайды.

*Бұл тапсырманы оқушылардың орындау үдерісінен күтілетін нәтижеміз:*

Оқушылар көшпелі қазақтардың мәдениетін зерттеу арқылы тарихи-мәдени санасын арттырады.

Action Research әдісі оқушылардың жазу дағдыларын дамытып, деректермен жұмыс істеу, ой қорытындылау және дәлелді пікір жазу қабілеттерін жақсартады.

Оқушылар рефлексия арқылы өз ойларын жүйелі жеткізу дағдыларын дамытады.

Бұл тапсырма оқушыларды тек ақпаратты қабылдауға ғана емес, сонымен қатар өз бетімен зерттеуге, ойлауға және талдауға бағыттайды.

Көріп тұрғанымыздай, Action Research әдісін қолдану оқушылардың зерттеушілік және сыни тұрғыдан ойлау қабілеттерін дамытуға мүмкіндік береді. Бұл әдіс тек теориялық білім беріп қана қоймайды, сонымен қатар оқушыларды зерттеушілік әрекетке баулиды, шығармашылық қабілеттерін дамытады, тарихи-мәдени білімдерін арттырады.

Бұл әдісті оқу үдерісінде пайдалану арқылы оқушылар:

- Тапсырма мазмұны аясында мәдени құндылықтарын тереңірек түсінуге;
- Ғылыми стильдің ерекшеліктерін талдау дағдыларын игеруге;
- Мәліметтерді жинақтау, өңдеу және талдау дағдыларын;
- Өз ойлары мен көзқарастарын сапалы жеткізуге;
- Өз білімдерін бағалауға үйренеді.

Аталған әдіс оқушылардың ғылыми-зерттеу жұмыстарына қызығушылығын арттырып, белсенді оқу үдерісінің дамуына әсер ете алады.

Оқулықтағы келесі тапсырманың іс-әрекеттік зерттеу (Action Research) әдісіне бейімделуі. Оқулықта берілген мәтінмен жұмыс жасау үшін келесі тапсырма берілген: *«Теориялық материалдан шешендік сөзге қатысты ғылыми терминдерді теріп жазып, олардың мағынасын сөздіктің көмегімен анықтаңдар».*

Мәтін:

«Шешендік сөзге қойылатын талаптар

Шешендік сөзде оның адамға эстетикалық, этикалық жағынан әсер етуімен бірге, тәрбиелік, тағылымдық мәні де жоғары болуы қажет.

Шешендік сөздің сапасы үш мәселеге айрықша назар аударуды талап етеді: 1) сөйлеу стилі; 2) сөзге қойылатын негізгі талаптарды сақтауы; 3) сөз мәнерлілігін арттыратын тілдік құралдардың қолданылуы. Әрбір шешеннің жеке өзіне тән, оның сөйлеуіндегі өзіндік ерекшеліктерін айқындайтын, танытатын, сөйлеу дағдысын аңғартатын стилі болады. Ол үздіксіз ізденудің, шешендіктің үздік үлгілерін оқып-үйренудің нәтижесінде қалыптасады.

Шешендік сөзге қойылатын талаптар:

сөз мазмұнының тереңдігі;

ойдың жүйелі берілуі;

пікірдің дәйектілігі, дәлелділігі;

сөз мағыналарының дұрыс қолданылуы;

сөздік қордың байлығы;

мақал-мәтелдер мен тұрақты тіркестердің орынды кіріктірілуі және т.б.»

«Шешендік өнер» кітабынан

Осы тапсырманың Action Research әдісіне бейімделген нұсқасын ұсынамыз:

*1-кезең:* Проблеманы анықтау (диагностика)

Топтық талқылау:

Мұғалім оқушыларға шешендік сөздің мәні мен оған қойылатын талаптар туралы мәтінді ұсынады.

Оқушылар «Қазіргі қоғамда шешендік сөз қаншалықты маңызды?» деген сұрақ бойынша пікірталас өткізеді.

Жеке жұмыс:

Оқушылар өз өмірлерінде шешендік сөздің қаншалықты қажет екенін түсіндіретін шағын эссе жазады.

*2-кезең:* Жоспарлау (дерек жинау және талдау)

Топтық зерттеу тапсырмасы:

Оқушылар үш топқа бөлініп, төмендегі бағыттар бойынша зерттеу жүргізеді:

Тарихи зерттеу: Қазақ шешендерінің сөйлеу стилі мен ерекшеліктерін зерттеу (Төле би, Әйтеке би, Қаз дауысты Қазыбек би).

Салыстырмалы зерттеу: Қазақ шешендік өнерінің талаптары мен қазіргі заманғы шешендік дағдылардың (риторика, TEDx спикерлері) ұқсастықтары мен айырмашылықтарын салыстыру.

Практикалық зерттеу: Оқушылар белгілі бір қоғам қайраткерлерінің (мысалы, Ахмет Байтұрсынұлы, Нұрсұлтан Назарбаев, т.б.) шешендік сөздерінен үзінділер алып, олардың талаптарға сәйкестігін талдайды.

Дерек жинау:

Топ мүшелері кітаптардан, мақалалардан, бейнежазбалардан, интернет-ресурстардан қажетті материалдарды іздейді.

3-кезең: Әрекет ету (қорытындыны рәсімдеу және ұсыну)

Топтық жұмыс:

Әр топ өз зерттеу нәтижелерін презентация немесе постер түрінде ұсынады.

Практикалық тапсырма:

Оқушылар белгілі бір тақырыпқа (мысалы, «Тіл – халықтың жаны», «Білім – болашақтың кілті») қысқа шешендік сөз дайындап, сынып алдында сөйлейді.

Басқа оқушылар олардың сөзіне талдау жасап, талаптарға сәйкестігін бағалайды.

4-кезең: Бағалау және рефлексия

Өзіндік талдау:

Оқушылар өз жұмыстарына рефлексия жасайды:

«Менің шешендік сөзімнің мықты тұстары қандай?»

«Шешендік шеберлігімді қалай жақсартуға болады?»

«Бұл зерттеу менің сөйлеу мәдениетіме қалай әсер етті?»

Жұптық кері байланыс:

Оқушылар бір-бірінің шешендік сөзін бағалап, жетілдіруге қатысты ұсыныстар айтады.

*Бұл тапсырманы оқушылардың орындау үдерісінен күтілетін нәтижеміз:* оқушылар шешендік сөздің құрылымын және оның негізгі талаптарын түсінеді, сөйлеу дағдыларын дамытып, өзіндік ойларын жүйелі түрде жеткізуге үйренеді, талдау, салыстыру, дерек жинау қабілеттерін жетілдіреді және шешендік сөздерді зерттеу арқылы қазақ мәдениетіне деген қызығушылықтарын арттырады.

Зерттеу нәтижесінде іс-әрекеттік зерттеу (Action Research) әдісінің қазақ тілін оқытудағы тиімді әдіс екенін көрсетеді. Атап айтқанда, бұл жазу дағдыларын жетілдіреді. Оқушылар баяндаудың ғылыми стиліне ие болып, нақты мысалдар бойынша өз ойларын құрастыруға үйренеді. Сонымен қатар, іс-әрекеттік зерттеу кезінде оқушылар тарихи және қазіргі заманғы дереккөздерді салыстыру арқылы сыни тұрғыдан ойлау қабілеттерін дамытады. Өзін-өзі бағалау және талқылау кезеңінде тапсырманы орындау арқылы өз жұмысын жақсарту жолдарын таба алады. Тақырып аясында тапсырма мазмұнына сәйкес тарихи-қоғамдық мәнін тереңірек ұғындыру арқылы оқушылардың өзіндік ойлау, рефлексия және бағалау деңгейін арттырады.

Іс-әрекеттік зерттеу әдісі оқушыларды зерттеу процесіне белсенді қатыстыру арқылы жазу дағдыларын дамытады. Рефлексия, талдау және практикалық белсенділікті біріктіре отырып, іс-әрекетті зерттеу академиялық жазуға, сыни ойлауға және тәуелсіздікке ықпал етеді. Рефлексия, талдау және практикалық әрекетті біріктіре отырып, әдістеме академиялық жазуды, сыни ойлауды және дербестікті дамытуға ықпал етеді.

1. Іс-әрекетті зерттеу әдісі арқылы жазу нұсқаулығын жоспарлау Оқушылардың жазу дағдылары диагностикалық тесттер (эссе, аналитикалық мәтіндер және шолулар) арқылы бағаланады. Диагностикалық тесттер (эссе, аналитикалық мәтіндер, шолулар) арқылы

оқушылардың жазу дағдыларының бастапқы деңгейін анықтау. Жазу мәселелерін анықтау үшін студенттермен жұмыс (сөйлем құрылымы, дәлелдеу, баяндау стилі мен логикасы). Оқушылар оқу барысында тексеретін зерттеу сұрақтары мен гипотезаларды әзірлеу;

2. Зерттеу жұмысын ұйымдастыру Бір-бірінің жазба жұмыстарын талдау, салыстыру және түзету үшін оқушылардан топтар құру; 3. Студенттер өздерінің бақылауларын, қателерін және оларды қалай түзетінін жазатын тұрақты зерттеу журналын енгізіңіз. Сәтті ғылыми жұмыстарды талдау және оларды өз еңбектерімен салыстыру;

3. Пікірталас және пікірталас: Баяндама жазу алдында пікірталастарды ұйымдастырыңыз, онда студенттер дәлелдерді тұжырымдап, өз идеяларын құрылымдауға үйренеді;

4. Нақты жағдайлармен жұмыс: ғылыми еңбектерді талдау және олардың күшті және әлсіз жақтарын анықтау. Рефлексиялық эссе: Әр жұмыстан кейін студенттер жазу процесінің қиындықтары мен жетістіктері туралы рефлексиялық эссе жазады;

5. Бірлескен мәтінді өңдеу платформасының цифрлық құралдарын пайдалану (Google Docs, Overleaf). Грамматика мен стильді тексеруге арналған онлайн мәтінді талдау құралдары (Grammarly, LanguageTool). Академиялық жазу және сыни ойлау бойынша бейне сабақтар;

6. Бағалау және рефлексия Қалыптастырушы бағалауды енгізу: мұғалімдер толық түсініктеме береді, сонымен қатар баға қояды. Өзін-өзі және өзара бағалау: оқушылар өз жұмыстарын және сыныптастарының жұмыстарын талдайды.

Студенттер өз зерттеулеріне сүйене отырып, жазбаша дамуы туралы есеп жазады. Қорытынды Іс-әрекетті зерттеу тек жазу дағдыларын жақсартып қана қоймайды, сонымен қатар студенттердің зерттеу мәдениетін, ғылыми рефлексиясын және дербестігін дамытуға мүмкіндік береді. Бұл әдісті оқу үрдісіне енгізу академиялық жазудың сапасын арттырып, студенттердің ғылыми мәтіндердің құрылымы мен логикасын терең түсінуін дамытады.

**Қорытынды.** Зерттеу жұмысында қазақ тілін оқыту кезінде жазу дағдыларын дамытудағы іс-әрекеттік зерттеу (Action Research) әдісінің тиімділігі талданды. 11-сынып оқулығының материалы негізінде іс-әрекеттік зерттеу әдісі арқылы оқушылардың зерттеу дағдылары мен сыни тұрғыдан ойлау қабілеттері қалай дамытылатыны көрсетілген.

*Зерттеу барысында Action Research әдісі бірнеше негізгі нәтижелерге қол жеткізді:*

- Зерттеу дағдыларын дамыту – оқушылар тарихи-мәдени тақырыптарды талдау, дереккөздермен жұмыс істеу, ақпарат жинау және оны жүйелі түрде ұсыну дағдыларын меңгеретінін көрсетті.

- Композицияны және академиялық жазу стилін дамыту кезеңінде оқушылар шығарма, талдау және рефлексия арқылы академиялық жазу стилін дамытатынын көрсетеді.

- Қарым-қатынас дағдыларын дамыту – топтық зерттеу және талқылау арқылы оқушылар өз ойларын еркін, дәлелді жеткізе алатынын дәлелдейді.

- Шығармашылық және аналитикалық ойлау – шешендік өнерді, тарихи құндылықтарды, әлеуметтік нормаларды зерттеу арқылы оқушылар күрделі мәселелерді талдауды үйрететінінің көрінісі болып табылады.

Action Research әдісінің қолданысын оқу үдерісіне енгізу үшін келесі кеңестерді ұсынамыз:

*Action Research әдісін оқушылардың жас ерекшелігіне сай бейімдеу:*

Action Research әдісін қазақ тілін оқытуда тиімділігін арттыру үшін әр түрлі жас топтарын зерттеп қолданған жөн. Мәселен, бастауыш, орта және жоғары сынып оқушыларына қолдану үшін әдістеменің бейімделген нұсқаларын әзірлеу қажет.

*Жазу дағдыларын дамытудың кіріктірілген әдістерін жүзеге асыру:*

Оқушылардың жазу дағдыларын дамыту үшін рефлексиялық эссе, сыни шолу, зерттеу мақалалары сияқты әртүрлі жанрларды қамтитын тапсырмалар жүйесін құру қажет. Композиция мен академиялық жазу стилін дамыту үшін әріптестік тексеруді енгізу ұсынылады.

*Сандық технологияларды қолдану:*

Action Research әдісін енгізген кезде онлайн платформалар мен сандық құралдарды (мысалы, Padlet, Google Docs, Miro) пайдалану арқылы оқушылардың белсенділігін арттыруға болады. Оқушылардың шығармашылық және аналитикалық ойлауын дамыту мақсатында виртуалды талқылаулар мен вебинарлар ұйымдастыру ұсынылады.

*Мұғалімдердің біліктілігін арттыру:*

Қазақ тілі мен әдебиеті мұғалімдеріне Action Research әдісін іс-әрекетте оқыту бойынша тренингтер өткізу қажеттегілі бар. Мұғалімдерге сабақта зерттеу әдістерін қолдануға мүмкіндік беретін арнайы оқу құралдарын әзірлеуді дағдылануы қажет.

*Оқушылардың өзіндік ізденісі мен зерттеу қабілеттерін дамыту:*

Қазақ тілі сабағында дереккөздермен жұмысты жақсарту үшін тарихи-мәдени материалдар негізінде жобалық-зерттеу жұмыстарын ұйымдастыру ұсынылады. Тәжірибелік зерттеулердің нәтижелері бойынша студенттердің зерттеушілік дағдыларын дамытуға бағытталған жаңа оқу бағдарламалары мен оқу-әдістемелік кешендерін құру қажет.

Білім берудегі Action Research әдісі – оқыту мен оқу тәжірибесін жақсартуға бағытталған рефлексиялық процесс. Ол - мұғалімдерге нақты уақыт кезеңінде кері байланыс орнату арқылы өз әдістерін талдауға және бейімдеуге мүмкіндік беретін жоспарлау, әрекет, бақылау және рефлексия циклдарын қамтитын әдіс. Жалпы, іс-әрекетті зерттеу әдістерін қолдану оқушылардың оқу үдерісіне белсенділігін арттырып, теориялық білімдерін практикада қолдануға мүмкіндік береді. Оқушылар ақпаратты қабылдауды ғана емес, оны сыни тұрғыдан талдап, өз көзқарасын дәлелдеуді үйренеді. Бұл әдіс болашақта қазақ тілі мен әдебиеті сабақтарында кеңінен таралса, оқушылардың зерттеушілік дағдыларын дамытуда маңызды рөл атқарады.

*Пайдаланылған әдебиеттер тізімі:*

1. Atweh B., Kemmis S., & Weeks P. (1998). *Action Research in Practice: Partnership for Social Justice in Education*. <https://www.taylorfrancis.com/books/action-research-practice-bill-atweh-stephen-kemmis-patricia-weeks/e/10.4324/9780203024478>

2. Cierpiaiowska T. (2023). *Action Research as a Path to Change in the Teaching/Learning Process*. *Multidisciplinary Journal of School Education*. <https://doi.org/10.35765/mjse.2023.1224.13>

3. *Capacitating Teachers' Research Skills Through Collaborative Action Research Buddies*. (2023). *International Journal of Multidisciplinary*, 4(4), 1137-1142. <https://doi.org/10.11594/ijmaber.04.04.11>

4. Saro J.M., & Taray J.D. (2024). *Teachers as Researchers: Practices, Perspectives, Problems, and a Plan of Action (4Ps)*. *American Journal of Interdisciplinary Research and Innovation*, 3(3), 21-41. <https://doi.org/10.54536/ajiri.v3i3.3344>

5. Abdelmoati R.A.M. (2023). *(Enhancing Pre-Service EFL Teachers' Teaching Performance Through Action Research)*. *Journal of Language Teaching and Research*. <https://doi.org/10.17507/jltr.1501.20>

6. Srivastava S. (2022). *Bringing Reforms in Teaching -Learning Practices through Action Research*. *International Journal For Science Technology And Engineering*, 10(1), 1199-1204. <https://doi.org/10.22214/ijraset.2022.40019>

7. Thaba-Nkadimene K.L. (2024). *Action research as a remedy to the 'one-size-fits-all' for business studies teachers' professional development in South Africa*. *International Journal of Research In Business and Social Science*, 13(10), 175-180. <https://doi.org/10.20525/ijrbs.v13i10.3597>

8. Wright P. (2020). *Developing an empowering school curriculum: A renewed focus on action research*. *London Review of Education*, 18(3). <https://doi.org/10.14324/LRE.18.3.01>

9. Castro F.M.P., & Zubiria M.M.C. (2023). *Action Research in the Field of Education*. *Universidad de Colima*. <https://doi.org/10.53897/li.2023.0011.ucol>

10. Puri G. (2023). *Participatory Action Research in Social Sciences and Education*. *Journal of NELTA Gandaki* 246 33 JoNG. <https://doi.org/10.3126/jong.v6i1-2.59713>

11. Pandey G.P. (2023). *English Teachers' Actions in Action Research: Developing a Template for Classroom Purpose*. *Nepal Journal of Multidisciplinary Research*, 6(3), 1-11. <https://doi.org/10.3126/njmr.v6i3.58965>
12. Saribas D., & Özer F. (2021). *Action research in a teacher education program: probing into pre-service elementary teachers' understandings of scientific practices and teaching scientific practices*. *Journal of Education for Teaching*, 1-17. <https://doi.org/10.1080/02607476.2021.1985937>
13. Bayih A.T. (2023). *A review of "Action research for improving educational practice: A step-by-step guide, 2nd edition."* *Bahir Dar Journal of Education*. <https://doi.org/10.4314/bdje.v23i3.9>
14. Lufungulo E.S., Mambwe R., & Kalinde B. (2021). *The Meaning and Role of Action Research in Education*. 4(2), 115-128. Retrieved from <https://ide.unza.zm/index.php/mjlsse/article/download/637/555>
15. Lesha J. (2014). *Action research in education*. *European Scientific Journal*, ESJ, 10(13). <https://doi.org/10.19044/ESJ.2014.V10N13P%P>
16. Hodgson Y., Benson R.L., & Brack C.M. (2013). *Using Action Research to Improve Student Engagement in a Peer-Assisted Learning Programme*. *Educational Action Research*, 21(3), 359-375. <https://doi.org/10.1080/09650792.2013.813399>
17. Дәулетбекова Ж., Рай Қ., Юсуп П., Сарыбаева А. Қазақ тілі 11 сынып, оқулық. – Алматы: Атамұра, 2020.

#### References:

1. Atweh B., Kemmis S., & Weeks P. (1998). *Action Research in Practice: Partnership for Social Justice in Education*. <https://www.taylorfrancis.com/books/action-research-practice-bill-atweh-stephen-kemmis-patricia-weeks/e/10.4324/9780203024478>
2. Cierpialowska T. (2023). *Action Research as a Path to Change in the Teaching/Learning Process*. *Multidisciplinary Journal of School Education*. <https://doi.org/10.35765/mjse.2023.1224.13>
3. *Capacitating Teachers' Research Skills Through Collaborative Action Research Buddies*. (2023). *International Journal of Multidisciplinary*, 4(4), 1137-1142. <https://doi.org/10.11594/ijmaber.04.04.11>
4. Saro J.M., Taray J.D. (2024). *Teachers as Researchers: Practices, Perspectives, Problems, and a Plan of Action (4Ps)*. *American Journal of Interdisciplinary Research and Innovation*, 3(3), 21-41. <https://doi.org/10.54536/ajiri.v3i3.3344>
5. Abdelmoati R.A.M. (2023). *Enhancing Pre-Service EFL Teachers' Teaching Performance Through Action Research*. *Journal of Language Teaching and Research*. <https://doi.org/10.17507/jltr.1501.20>
6. Srivastava S. (2022). *Bringing Reforms in Teaching-Learning Practices through Action Research*. *International Journal for Science Technology and Engineering*, 10(1), 1199-1204. <https://doi.org/10.22214/ijraset.2022.40019>
7. Thaba-Nkadimene K.L. (2024). *Action research as a remedy to the 'one-size-fits-all' for business studies teachers' professional development in South Africa*. *International Journal of Research in Business and Social Science*, 13(10), 175-180. <https://doi.org/10.20525/ijrbs.v13i10.3597>
8. Wright P. (2020). *Developing an empowering school curriculum: A renewed focus on action research*. *London Review of Education*, 18(3). <https://doi.org/10.14324/LRE.18.3.01>
9. Castro F.M.P., Zubiria M.M.C. (2023). *Action Research in the Field of Education*. *Universidad de Colima*. <https://doi.org/10.53897/li.2023.0011.ucol>
10. Puri G. (2023). *Participatory Action Research in Social Sciences and Education*. *Journal of NELTA Gandaki*, 246 33 JoNG. <https://doi.org/10.3126/jong.v6i1-2.59713>
11. Pandey G.P. (2023). *English Teachers' Actions in Action Research: Developing a Template for Classroom Purpose*. *Nepal Journal of Multidisciplinary Research*, 6(3), 1-11. <https://doi.org/10.3126/njmr.v6i3.58965>
12. Saribas D., Ozer F. (2021). *Action research in a teacher education program: probing into pre-service elementary teachers' understandings of scientific practices and teaching scientific practices*. *Journal of Education for Teaching*, 1-17. <https://doi.org/10.1080/02607476.2021.1985937>
13. Bayih A.T. (2023). *A review of "Action research for improving educational practice: A step-by-step guide, 2nd edition."* *Bahir Dar Journal of Education*. <https://doi.org/10.4314/bdje.v23i3.9>

14. Lufungulo E.S., Mambwe R., Kalinde B. (2021). *The Meaning and Role of Action Research in Education*. 4(2), 115-128. <https://ide.unza.zm/index.php/mjlsse/article/download/637/555>



15. Lesha J. (2014). *Action research in education*. *European Scientific Journal, ESJ*, 10(13). <https://doi.org/10.19044/ESJ.2014.V10N13P%P>

16. Hodgson Y., Benson R.L., Brack C.M. (2013). *Using Action Research to Improve Student Engagement in a Peer-Assisted Learning Programme*. *Educational Action Research*, 21(3), 359-375. <https://doi.org/10.1080/09650792.2013.813399>

17. Dauletbekova Zh., Rai K., Yusup P., Sarybaeva A. (n.d.). *Kazakh tili 11 synyp, okulyk [Kazakh language. 11th grade, textbook]*. [in Kazakh]

IRSTI 16.01.45

10.51889/2959-5657.2025.92.2.013



Larionova I.Yu.<sup>1</sup> , \*Fedosova S.A.<sup>2</sup>   
<sup>1,2</sup>Sarsen Amanzholov East Kazakhstan University  
Ust-Kamenogorsk, Kazakhstan  
e-mail: [riviera@mail.ru](mailto:riviera@mail.ru)  
\*e-mail: [ana.fed@internet.ru](mailto:ana.fed@internet.ru)

## ORGANIZING AND CONDUCTING DISTANCE OLYMPIADS IN KOREAN AS A SECOND FOREIGN LANGUAGE FOR POTENTIAL FOREIGN LANGUAGE TEACHERS

### Abstract

This article proposes a framework for organizing and implementing a remote Korean Olympiad in overseas teacher education programs. The aim of the study was to examine factors related to the Second and Foreign Language Olympiad training program and the main goals of the Korean Olympiad (e.g., motivation, interest in learning Korean, knowledge of Korean language culture, etc.) and analyse the basic requirements for distance Olympiad tasks, develop tasks for the first round (test character) and the second round, which are aimed at identifying communicative abilities and their development, i.e. to test the level of proficiency in oral foreign language speech.

**Keywords:** Distance Olympiad, Korean language, professional training, foreign language teachers, teaching methodology, Olympic problems, Korean culture

Ларионова И.Ю.<sup>1</sup> , \*Федосова С.А.<sup>2</sup>   
<sup>1,2</sup>Сәрсен Аманжолов атындағы Шығыс Қазақстан университеті  
Өскемен, Қазақстан  
e-mail: [riviera@mail.ru](mailto:riviera@mail.ru)  
\*e-mail: [ana.fed@internet.ru](mailto:ana.fed@internet.ru)

## БОЛАШАҚ ШЕТ ТІЛІ МҰҒАЛІМДЕРІН КӘСІБИ ДАЯРЛАУ ПРОЦЕСІНДЕ ЕКІНШІ ШЕТ ТІЛІ РЕТІНДЕ КОРЕЙ ТІЛІНЕН БОЙЫНША ҚАШЫҚТЫҚТАН ОЛИМПИАДАЛАРДЫ ҰЙЫМДАСТЫРУ ЖӘНЕ ӨТКІЗУ ӘДІСТЕМЕСІ

### Аннотация

Бұл мақалада авторлар болашақ шет тілі мұғалімдерін кәсіби даярлау процесінде екінші шет тілі ретінде корей тілі бойынша қашықтықтан олимпиадаларды ұйымдастыру және өткізу әдістемесін ұсынады. Зерттеудің мақсаты – кәсіптік оқыту контекстінде екінші шет тілдері бойынша қашықтықтан олимпиадаларды ұйымдастыру ерекшеліктерін зерттеу, корей тілі бойынша олимпиаданың негізгі мақсаттарын анықтау (мотивацияны, корей тілін үйренуге қызығушылықты арттыру, корей мәдениетімен таныстыру және т.б.) және

## БІЗДІҢ АВТОРЛАР

**Алиева Батура** - аға ғылыми қызметкер, Әзірбайжан Ұлттық Ғылым академиясының Насими атындағы Тіл білімі институты, Баку, Әзірбайжан, ORCID: <https://orcid.org/0009000710133797>, e-mail: [eliyevabeture201@gmail.com](mailto:eliyevabeture201@gmail.com)

**Саурбаев Ришат Жүркенұлы** - филология ғылымдарының кандидаты, Шетел филологиясы кафедрасының профессоры Торайғыров университеті, Павлодар, Қазақстан, ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1419-7361>, e-mail: [rishat\\_1062@mail.ru](mailto:rishat_1062@mail.ru)

**Ереханова Фатима Турехановна** - филология ғылымдарының кандидаты, тілдер және әдебиет кафедрасының қауымдастырылған профессорының м.а., Орталық Азия Инновациялық университеті, Шымкент, Қазақстан, ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3344-3839>, e-mail: [siliconoasis702@gmail.com](mailto:siliconoasis702@gmail.com)

**Сладкевич Жанна Ромуальдовна** - филология ғылымдарының докторы, профессор, Гданьск университеті, Гданьск, Польша, ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7237-5328>; e-mail: [zanna.sladkevich@gmail.com](mailto:zanna.sladkevich@gmail.com)

**Жұмағұлова Бақитгүл Сәкенқызы** - филология ғылымдарының докторы, қауымдастырылған профессор, Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті, Алматы, Қазақстан, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9422-427X>; e-mail: [bakitgul@inbox.ru](mailto:bakitgul@inbox.ru)

**Мұсабекова Әйгерім Алтынбекқызы** - докторант, Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті, Алматы, Қазақстан, ORCID: <https://orcid.org/0009-0001-4650-6272>; e-mail: [mussabekovaaigerim90@gmail.com](mailto:mussabekovaaigerim90@gmail.com)

**Демьянова Юлия Александровна** - Е.А. Бөкетов атындағы Қарағанды университетінің журналистика кафедрасының аға оқытушысы, Қарағанды, Қазақстан, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3783-9577>, e-mail: [ydemyanova@list.ru](mailto:ydemyanova@list.ru)

**Әбішева Вера Туkenovқызы** - филология ғылымдарының докторы, Е.А. Бөкетов атындағы Қарағанды университетінің журналистика кафедрасының профессоры, Қарағанды, Қазақстан, ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5369-6871>, e-mail: [vera.abisheva@mail.ru](mailto:vera.abisheva@mail.ru)

**Ибраева Жанарка Бакибайқызы** - филология ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессор, Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті, Алматы қ., Қазақстан, ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1487-5513>, e-mail: [igb1006@mail.ru](mailto:igb1006@mail.ru)

**Ломова Елена Александровна** - филология ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессор, Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті, Алматы, Қазақстан, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4890-7715>, e-mail: [elena.lomova@mail.ru](mailto:elena.lomova@mail.ru)

**Қасымжанова Маржан** - педагогика ғылымдарының магистрі, деканның оқу ісі жөніндегі орынбасары, Тұран университеті, Алматы, Қазақстан, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3406-4016>, e-mail: [m.kassymzhanova@turana-edu.kz](mailto:m.kassymzhanova@turana-edu.kz)

**Сәменқызы Ұлпан** - PhD докторы, Мирас университеті, Шымкент, Қазақстан, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2295-7052>, e-mail: [ulpan.samankyzy@mail.ru](mailto:ulpan.samankyzy@mail.ru)

**Башова Балзия Шегетайқызы** - филология ғылымдарының кандидаты, Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университеті, Шымкент, Қазақстан, ORCID: <https://orcid.org/0009-0002-8755-1755>, e-mail: [balziya.bayeshova@ayu.edu.kz](mailto:balziya.bayeshova@ayu.edu.kz)

**Баймаханова Құралай Ибрайқызы** - докторант, әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті, Алматы, Қазақстан, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3856-7067>, e-mail: [baimakhanova\\_k@mail.ru](mailto:baimakhanova_k@mail.ru)

**Сансызбаева Сандуғаш Кадралиевна** - филология ғылымдарының кандидаты, доцент, әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті, Алматы, Қазақстан, ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3741-2589>, e-mail: [sk\\_sansyz@mail.ru](mailto:sk_sansyz@mail.ru)

**Бедел Медине** - ағылшын тілі мұғалімі, "Wunderkind" мектебі, Алматы, Қазақстан, ORCID: <https://orcid.org/0009-0006-9503-380X>, e-mail: [madina-badalova@mail.ru](mailto:madina-badalova@mail.ru)

**Бадалова Лейла** - орыс тілі оқытушысы, Skyeng мектебі, Алматы, Қазақстан, ORCID: <https://orcid.org/0009-0006-4601-2703>, e-mail: [leila-badalova@mail.ru](mailto:leila-badalova@mail.ru)

**Глушковски Михал Анджей** - филология ғылымдарының докторы, Николай Коперник университетінің славян филологиясы институты, Торунь, Польша, ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3353-2671>, e-mail: [gluszkowski@mail.ru](mailto:gluszkowski@mail.ru)

**Мұсатаева Манаткүл Шаяхметқызы** - филология ғылымдарының докторы, профессор, Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті, Алматы, Қазақстан, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1409-3151>, e-mail: [mussatayeva@mail.ru](mailto:mussatayeva@mail.ru)

**Кәкімова Әйгерім Маратқызы** - орыс тілі мен әдебиеті кафедрасының докторанты, Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті, Алматы, Қазақстан, ORCID: <https://orcid.org/0009-0001-9131-4480>, e-mail: [aiko1996.96@mail.ru](mailto:aiko1996.96@mail.ru)

**Красильникова Светлана Валерьевна** - филология ғылымдарының кандидаты, Патрис Лумумба атындағы Ресей халықтар достығы университеті, Мәскеу, Ресей, ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6157-6677>, e-mail: [mnemozina04@mail.ru](mailto:mnemozina04@mail.ru)

**Апакина Людмила Вячеславовна** - педагогика ғылымдарының кандидаты, орыс тілі кафедрасының доценті, Патрис Лумумба атындағы Ресей халықтар достығы университеті, Мәскеу, Ресей, ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2595-2641>, e-mail: [apakina-lv@rudn.ru](mailto:apakina-lv@rudn.ru)

**Қыдырбекова Әйгерім Серікқызы** - докторант, Сәрсен Аманжолов атындағы Шығыс Қазақстан университеті, Өскемен, Қазақстан, ORCID: <https://orcid.org/0009-0008-7123-1697>, e-mail: [aigerymsk@gmail.com](mailto:aigerymsk@gmail.com)

**Рахметова Райгүл Сәдуақасқызы** - педагогика ғылымдарының докторы, доцент, Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті, Алматы, Қазақстан, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8526-3381>, e-mail: [raigu.67@mail.ru](mailto:raigu.67@mail.ru)

**Нұралинова Галима Мұхамадикызы** - Сәрсен Аманжолов атындағы Шығыс Қазақстан университетінің шет тілдері және аударма кафедрасының аға оқытушысы, Өскемен, Қазақстан, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8526-3381>, e-mail: [galima\\_fifimo@mail.ru](mailto:galima_fifimo@mail.ru)

**Капышева Гүлнар Қыдырбекқызы** - филология ғылымдарының кандидаты, профессор, Сәрсен Аманжолов атындағы Шығыс Қазақстан университеті, Өскемен, Қазақстан, ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7337-5127>, e-mail: [gulnarkapysheva@mail.ru](mailto:gulnarkapysheva@mail.ru)

**Ларионова Ирина Юрьевна** - филология ғылымдарының кандидаты, шет тілдері және аударма кафедрасының профессоры, Сәрсен Аманжолов атындағы Шығыс Қазақстан университеті, Өскемен, Қазақстан, ORCID: <https://orcid.org/0009-0007-5899-4019>, e-mail: [cotedazur.riviera@mail.ru](mailto:cotedazur.riviera@mail.ru)

**Федосова Светлана Александровна** - филология ғылымдарының кандидаты, шет тілдері және аударма кафедрасының профессоры, Сәрсен Аманжолов атындағы Шығыс Қазақстан университеті, Өскемен, Қазақстан, ORCID: <https://orcid.org/0009-0004-9406-9275>, e-mail: [lane.fed@internet.ru](mailto:lane.fed@internet.ru)

**Тастемір Меруерт Алмазқызы** - магистрант, Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті, Алматы, Қазақстан, ORCID: <https://orcid.org/0009-0002-2952-2550>, e-mail: [m\\_tastemir@mail.ru](mailto:m_tastemir@mail.ru)

**Сейдалиева Гүлдана Омарқызы** - PhD докторы, қауымдастырылған профессорының м.а., Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті, Алматы, Қазақстан, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4448-2414>, e-mail: [guldanaseida@mail.ru](mailto:guldanaseida@mail.ru)

## НАШИ АВТОРЫ

**Алиева Батура** – старший научный сотрудник, Институт языкознания им. Насими Национальной академии наук Азербайджана, г. Баку, Азербайджан, ORCID: <https://orcid.org/0009000710133797>, e-mail: [eliyevabeture201@gmail.com](mailto:eliyevabeture201@gmail.com)

**Саурбаев Ришат Журкенович** – кандидат филологических наук, профессор кафедры Иностранная филология Торайгыров университета, Павлодар, Казахстан, ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1419-7361>, e-mail: [rishat\\_1062@mail.ru](mailto:rishat_1062@mail.ru)

**Ереханова Фатима Турехановна** – кандидат филологических наук, и.о.ассоциированного профессора кафедры «Языки и литература», Центрально-Азиатский Инновационный университет, Шымкент, Казахстан, ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3344-3839>, e-mail: [siliconoasis702@gmail.com](mailto:siliconoasis702@gmail.com)

**Сладкевич Жанна Ромуальдовна** – доктор филологических наук, профессор, Гданьский университет, Гданьск, Польша, ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7237-5328>; e-mail: [zanna.sladkevich@gmail.com](mailto:zanna.sladkevich@gmail.com)

**Жумагулова Бакитгуль Сакеновна** – доктор филологических наук, ассоциированный профессор, Казахский национальный педагогический университет имени Абая, Алматы, Казахстан, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9422-427X>, e-mail: [bakitgul@inbox.ru](mailto:bakitgul@inbox.ru)

**Мусабекова Айгерим Алтынбековна** – докторант, Казахский национальный педагогический университет имени Абая, Алматы, Казахстан, ORCID: <https://orcid.org/0009-0001-4650-6272>; e-mail: [mussabekovaaigerim90@gmail.com](mailto:mussabekovaaigerim90@gmail.com)

**Демьянова Юлия Александровна** – старший преподаватель кафедры журналистики Карагандинского университета им. Е.А. Букетова, Караганда, Казахстан, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3783-9577>, e-mail: [ydemyanova@list.ru](mailto:ydemyanova@list.ru)

**Абишева Вера Туkenовна** – доктор филологических наук, профессор кафедры журналистики Карагандинского университета им. Е.А. Букетова, Караганда, Казахстан, ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5369-6871>, e-mail: [vera.abisheva@mail.ru](mailto:vera.abisheva@mail.ru)

**Ибраева Жанарка Бакибаевна** – кандидат филологических наук, ассоциированный профессор, Казахский национальный педагогический университет имени Абая, г. Алматы, Казахстан, ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1487-5513>, e-mail: [igb1006@mail.ru](mailto:igb1006@mail.ru)

**Ломова Елена Александровна** – кандидат филологических наук, ассоциированный профессор, Казахский национальный педагогический университет имени Абая, г. Алматы, Казахстан, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4890-7715>, e-mail: [elena\\_lomova@mail.ru](mailto:elena_lomova@mail.ru)

**Касымжанова Маржан** – магистр педагогических наук, заместитель декана по учебной работе, университет Туран, Алматы, Казахстан, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3406-4016>, e-mail: [m.kassymzhanova@turan-edu.kz](mailto:m.kassymzhanova@turan-edu.kz)

**Саменкызы Улпан** – доктор PhD, Университет Мирас, г. Шымкент, Казахстан, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2295-7052>, e-mail: [ulpan.samenkyzy@mail.ru](mailto:ulpan.samenkyzy@mail.ru)

**Башова Балзия Шегетайкызы** – кандидат филологических наук, Международный казахско-турецкий университет имени Ходжи Ахмеда Ясави, Шымкент, Казахстан, ORCID: <https://orcid.org/0009-0002-8755-1755>, e-mail: [balziya.bayeshova@ayu.edu.kz](mailto:balziya.bayeshova@ayu.edu.kz)

**Баймаханова Куралай Ибрайкызы** – докторант, Казахский национальный университет имени аль-Фараби, Алматы, Казахстан, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3856-7067>, e-mail: [baimakhanova\\_k@mail.ru](mailto:baimakhanova_k@mail.ru)

**Сансызбаева Сандугаш Кадралиевна** – кандидат филологических наук, доцент, Казахский национальный университет имени аль-Фараби, Алматы, Казахстан, ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3741-2589>, e-mail: [sk\\_sansyz@mail.ru](mailto:sk_sansyz@mail.ru)

**Бедел Медине** – преподаватель английского, Школа "Wunderkind", Алматы, Казахстан, ORCID: <https://orcid.org/0009-0006-9503-380X>, e-mail: [madina-badalova@mail.ru](mailto:madina-badalova@mail.ru)

**Бадалова Лейла** – преподаватель русского языка, Школа Skyeng, Алматы, Казахстан, ORCID: <https://orcid.org/0009-0006-4601-2703>, e-mail: [leila-badalova@mail.ru](mailto:leila-badalova@mail.ru)

**Глушковски Михал Анджей** – доктор филологических наук, Институт славянской филологии Университета Николая Коперника, Торунь, Польша, ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3353-2671>, e-mail: [gluszkowski@mail.ru](mailto:gluszkowski@mail.ru)

**Мусатаева Манаткуль Шаяхметовна** – доктор филологических наук, профессор, Казахский национальный педагогический университет имени Абая, г. Алматы, Казахстан, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1409-3151>, e-mail: [mussatayeva@mail.ru](mailto:mussatayeva@mail.ru)

**Какимова Айгерим Маратовна** – докторант кафедры русского языка и литературы, Казахский национальный педагогический университет имени Абая, г. Алматы, Казахстан, ORCID: <https://orcid.org/0009-0001-9131-4480>, e-mail: [aiko1996.96@mail.ru](mailto:aiko1996.96@mail.ru)

**Красильникова Светлана Валерьевна** – кандидат филологических наук, Российский университет дружбы народов им. Патриса Лумумбы, Москва, Россия, ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6157-6677>, e-mail: [mnemozina04@mail.ru](mailto:mnemozina04@mail.ru)

**Апакина Людмила Вячеславовна** – кандидат педагогических наук, доцент кафедры русского языка, Российский университет дружбы народов им. Патриса Лумумбы, Москва, Россия, ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2595-2641>, e-mail: [apakina-lv@rudn.ru](mailto:apakina-lv@rudn.ru)

**Кыдырбекова Айгерим Сериковна** – докторант, Восточно-Казахстанский университет имени Сарсена Аманжолова, Усть-Каменогорск, Казахстан, ORCID: <https://orcid.org/0009-0008-7123-1697>, e-mail: [aigerymsk@gmail.com](mailto:aigerymsk@gmail.com)

**Рахметова Райгуль Садуакасовна** – доктор педагогических наук, доцент, Казахский национальный университет имени Абая, Алматы, Казахстан, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8526-3381>, e-mail: [raigu.67@mail.ru](mailto:raigu.67@mail.ru)

**Нуралинова Галима Мухамадиевна** – старший преподаватель кафедры иностранных языков и переводческого дела Восточно-Казахстанского университета имени Сарсена Аманжолова, Усть-Каменогорск, Казахстан, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8526-3381>, e-mail: [galima\\_fifimo@mail.ru](mailto:galima_fifimo@mail.ru)

**Капышева Гульнар Кыдырбековна** – кандидат филологических наук, профессор, Восточно-Казахстанский университет имени Сарсена Аманжолова, Усть-Каменогорск, Казахстан, ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7337-5127>, e-mail: [gulnarkapysheva@mail.ru](mailto:gulnarkapysheva@mail.ru)

**Ларионова Ирина Юрьевна** – кандидат филологических наук, профессор кафедры иностранных языков и переводческого дела, Восточно-Казахстанский университет имени Сарсена Аманжолова, Усть-Каменогорск, Казахстан, ORCID: <https://orcid.org/0009-0007-5899-4019>, e-mail: [cotedazur.riviera@mail.ru](mailto:cotedazur.riviera@mail.ru)

**Федосова Светлана Александровна** – кандидат филологических наук., профессор кафедры иностранных языков и переводческого дела, Восточно-Казахстанский университет имени Сарсена Аманжолова, Усть-Каменогорск, Казахстан, ORCID: <https://orcid.org/0009-0004-9406-9275>, e-mail: [lane.fed@internet.ru](mailto:lane.fed@internet.ru)

**Тастемир Меруерт Алмазкызы** – магистрант, Казахский национальный педагогический университет имени Абая, Алматы, Казахстан, ORCID: <https://orcid.org/0009-0002-2952-2550>, e-mail: [m\\_tastemir@mail.ru](mailto:m_tastemir@mail.ru)

**Сейдалиева Гулдана Омаровна** – доктор PhD, и.о. асоц. профессор, Казахский национальный педагогический университет имени Абая, Алматы, Казахстан, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4448-2414>, e-mail: [guldanascida@mail.ru](mailto:guldanascida@mail.ru)

## OUR AUTHORS

**Aliyeva Batura** – Senior researcher at the Institute of Linguistics. Nasimi National Academy of Sciences of Azerbaijan, Baku, Azerbaijan, ORCID: <https://orcid.org/0009000710133797>, e-mail: [eliyevabature201@gmail.com](mailto:eliyevabature201@gmail.com)

**Saurbayev Rishat Zhurkenovich** – Candidate of Philological Sciences, Professor of the Department of Foreign Philology Toraighyrov University, Pavlodar, Kazakhstan, ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1419-7361>, e-mail: [rishat\\_1062@mail.ru](mailto:rishat_1062@mail.ru)

**Yerekhanova Fatima Turekhanovna** – Ph.D. in Philology, Acting Associate Professor of the Department of Languages and Literature, Central Asian Innovation University, Shymkent, Kazakhstan, ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3344-3839>, e-mail: [siliconoasis702@gmail.com](mailto:siliconoasis702@gmail.com)

**Sladkevich Zhanna Romualdovna** – Doctor of Philology, Professor, University of Gdansk, Gdansk, Poland, ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7237-5328>, e-mail: [zanna.sladkevich@gmail.com](mailto:zanna.sladkevich@gmail.com)

**Zhumagulova Bakitgul Sakenovna** – Doctor of Philology, Associate Professor, Abai Kazakh National Pedagogical University, Almaty, Kazakhstan, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9422-427X>, e-mail: [bakitgul@inbox.ru](mailto:bakitgul@inbox.ru)

**Mussabekova Aigerim Altynbekovna** – doctoral student, Abai Kazakh National Pedagogical University, Almaty, Kazakhstan, ORCID: <https://orcid.org/0009-0001-4650-6272>, e-mail: [mussabekovaaigerim90@gmail.com](mailto:mussabekovaaigerim90@gmail.com)

**Demyanova Yulia Alexandrovna** – doctoral student, Senior lecturer at the Department of Journalism of the E.A. Buketov Karaganda University, Karaganda, Kazakhstan, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3783-9577>, e-mail: [ydemyanova@list.ru](mailto:ydemyanova@list.ru)

**Abisheva Vera Tukenovna** – Doctor of Philology, Professor of the Department of Journalism of the E.A. Buketov Karaganda University, Karaganda, Kazakhstan, ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5369-6871>, e-mail: [vera.abisheva@mail.ru](mailto:vera.abisheva@mail.ru)

**Ibrayeva Zhanarka Bakibayevna** – Candidate of Philological Sciences, Associate Professor, Abai Kazakh National Pedagogical University, Almaty, Kazakhstan, ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1487-5513>, e-mail: [igb1006@mail.ru](mailto:igb1006@mail.ru)

**Lomova Elena Aleksandrovna** – Candidate of Philological Sciences, Associate Professor, Abai Kazakh National Pedagogical University, Almaty, Kazakhstan, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4890-7715>, e-mail: [elena\\_lomova@mail.ru](mailto:elena_lomova@mail.ru)

**Kassymzhanova Marzhan** – Master of Pedagogical Sciences, Deputy Dean for Academic Affairs, Turan University, Almaty, Kazakhstan, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3406-4016>, e-mail: [m.kassymzhanova@turan-edu.kz](mailto:m.kassymzhanova@turan-edu.kz)

**Samenkyzy Ulpan** – PhD, Miras University, Shymkent, Kazakhstan, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2295-7052>, e-mail: [ulpan.samenkyzy@mail.ru](mailto:ulpan.samenkyzy@mail.ru)

**Bayeshova Balzia Shegetaykyzy** – Candidate of Philological Sciences, Khoja Ahmed Yasawi International Kazakh-Turkish University, Shymkent, Kazakhstan, ORCID: <https://orcid.org/0009-0002-8755-1755>, e-mail: [balziya.bayeshova@ayu.edu.kz](mailto:balziya.bayeshova@ayu.edu.kz)

**Baimakhanova Kuralai Ibraikizi** – Doctoral student, Al-Farabi Kazakh National University, Almaty, Kazakhstan, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3856-7067>, e-mail: [baimakhanova\\_k@mail.ru](mailto:baimakhanova_k@mail.ru)

**Sansyzbayeva Sandugash Kadraliyevna** – Candidate of Philological Sciences, Associate Professor, Al-Farabi Kazakh National University, Almaty, Kazakhstan, ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3741-2589>, e-mail: [sk\\_sansyz@mail.ru](mailto:sk_sansyz@mail.ru)

**Bedel Medine** – English teacher, "Wunderkind" School, Almaty, Kazakhstan, ORCID: <https://orcid.org/0009-0006-9503-380X>, e-mail: [madina-badalova@mail.ru](mailto:madina-badalova@mail.ru)

**Badalova Leila** – Russian language teacher, Skyeng School, Almaty, Kazakhstan, ORCID: <https://orcid.org/0009-0006-4601-2703>, e-mail: [leila-badalova@mail.ru](mailto:leila-badalova@mail.ru)

**Glushkowski Michal Andrzej** – Doctor of Philology, Institute of Slavic Philology, Nicolaus Copernicus University in Torun, Torun, Poland, ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3353-2671>, e-mail: [gluszkowski@mail.ru](mailto:gluszkowski@mail.ru)

**Mussatayeva Manatkul Shayakhmetovna** – Doctor of Philology, Professor, Abai Kazakh National Pedagogical University, Almaty, Kazakhstan, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1409-3151>, e-mail: [mussatayeva@mail.ru](mailto:mussatayeva@mail.ru)

**Kakimova Aigerim Maratovna** – Doctoral student of the Department of Russian Language and Literature, Abai Kazakh national pedagogical university, Almaty, Kazakhstan, ORCID: <https://orcid.org/0009-0001-9131-4480>, e-mail: [aiko1996.96@mail.ru](mailto:aiko1996.96@mail.ru)

**Krasilnikova Svetlana Valeryevna** – Candidate of Philological Sciences, Patrice Lumumba Peoples' Friendship University of Russia, Moscow, Russia, ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6157-6677>, e-mail: [mnemozina04@mail.ru](mailto:mnemozina04@mail.ru)

**Apakina Lyudmila Vyacheslavovna** – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor of the Department of Russian Language, Patrice Lumumba Peoples' Friendship University of Russia, Moscow, Russia, ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2595-2641>, e-mail: [apakina-lv@rudn.ru](mailto:apakina-lv@rudn.ru)

**Kydyrbekova Aigerim Serikovna** – Doctoral student, Sarsen Amanzholov East Kazakhstan University, Ust-Kamenogorsk, Kazakhstan, ORCID: <https://orcid.org/0009-0008-7123-1697>, e-mail: [aigerymsk@gmail.com](mailto:aigerymsk@gmail.com)

**Rakhmetova Raigul Saduakasovna** – Doctor of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Abai Kazakh National Pedagogical University, Almaty, Kazakhstan, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8526-3381>, e-mail: [raigu.67@mail.ru](mailto:raigu.67@mail.ru)

**Nuralinova Galima Mukhamadiyevna** – Senior Lecturer at the Department of Foreign Languages and Translation at Sarsen Amanzholov East Kazakhstan University, Ust-Kamenogorsk, Kazakhstan. ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8526-3381>, e-mail: [galima\\_fifimo@mail.ru](mailto:galima_fifimo@mail.ru)

**Kapysheva Gulnar Kydyrbekovna** – Candidate of Philological Sciences, Professor, Sarsen Amanzholov East Kazakhstan University, Ust-Kamenogorsk, Kazakhstan, ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7337-5127>, e-mail: [gulnarkapysheva@mail.ru](mailto:gulnarkapysheva@mail.ru)

**Larionova Irina Yuriyevna** – Candidate of Philological Sciences, Professor of the Department of Foreign Languages and Translation, Sarsen Amanzholov East Kazakhstan University, Ust-Kamenogorsk, Kazakhstan, ORCID: <https://orcid.org/0009-0007-5899-4019>, e-mail: [cotedazur.riviera@mail.ru](mailto:cotedazur.riviera@mail.ru)

**Fedosova Svetlana Alexandrovna** – PhD in Philology, Professor of the Department of Foreign Languages and Translation, Sarsen Amanzholov East Kazakhstan University, Ust-Kamenogorsk, Kazakhstan, ORCID: <https://orcid.org/0009-0004-9406-9275>, e-mail: [ana.fed@internet.ru](mailto:ana.fed@internet.ru)

**Tastemir Meruert Almazkyzy** – Master's student, Abai Kazakh National Pedagogical University, Almaty, Kazakhstan, ORCID: <https://orcid.org/0009-0002-2952-2550>, e-mail: [m\\_tastemir@mail.ru](mailto:m_tastemir@mail.ru)

**Seidaliyeva Guldana Omarovna** – PhD, Acting assoc. Professor, Abai Kazakh National Pedagogical University, Almaty, Kazakhstan, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4448-2414>, e-mail: [guldanaseida@mail.ru](mailto:guldanaseida@mail.ru)